

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Жанна ЯНКОВСЬКА

**ФОЛЬКЛОРИЗМ
УКРАЇНСЬКОЇ
РОМАНТИЧНОЇ
ПРОЗИ**

МОНОГРАФІЯ

Львів 2016

УДК 821.161.2.09:398

ББК 83.02.10(4УКР)

Я62

Рецензенти:

д-р філол. наук, проф. кафедри української літератури
ім. академіка Михайла Возняка *Л. Т. Сенік*

(Львівський національний університет ім. Івана Франка);

д-р філол. наук, проф. кафедри української літератури
В. Ф. Давидюк

(Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки);

д-р філол. наук, проф. кафедри української літератури
та компаративістики *Н. М. Ярмоленко*
(Черкаський національний університет)

Відповідальний редактор: д-р філол. наук, проф. Я. І. Гарасим

Рекомендовано до друку Вченою радою
Львівського національного університету імені Івана Франка
(*протокол № 28/11 від 30 листопада 2016 року*)

Янковська Жанна

Я62 Фольклоризм української романтичної прози : монографія /
Жанна Янковська. — Львів : НВФ "Українські технології", 2016. —
610 с. + вкл.

ISBN 978-966-345-310-1

У монографії досліджено основні етапи вивчення взаємозв'язків української літературної прози доби романтизму з усною словесністю; висвітлено теоретико-методологічні засади та класифікаційні характеристики понятійної категорії «фольклоризм літератури»; окреслено основні рівні та ідейно-художні смисли фольклоризму української романтичної прози у процесі становлення нової української літератури.

На прикладі творчості М. Гоголя, Г. Квітки-Основ'яненка, Ганни Барвінок, М. Шашкевича, О. Стороженка, П. Куліша та інших письменників цього часу досліджено різноманітні форми взаємин літератури зазначеного періоду із фольклором, беручи до уваги не лише мовленнєвий аспект, але й естетичну трансформацію міфологем, архетипів, народносвітоглядних конструктів тощо. Це дало можливість фактично нового прочитання творів цих авторів.

Результати розвідки можна застосовувати у процесі читання фольклористичних, літературознавчих курсів та при виконанні філологічних, культурологічних, етнофілософських й інших студій, які стосуються висвітлення питань української культури доби романтизму.

**Присвячую найріднішим:
пам'яті тата**

Борозенка Олександра Степановича;

моїй мамі Галині Йонівні,

синові Тарасу, донечці Софії,

чоловікові Івану та

сестричці Валентині

*І в епіцентрі логіки і стресу,
де все змішалось — рідне і чуже,
цінує розум вигуки прогресу,
душа скарби прадавні стереже.*

Ліна Костенко

Зміст

Вступ	7
Розділ 1. Історико-методологічні й теоретичні засади вивчення фольклоризму літератури доби романтизму.....	19
1.1. Аспектологія історико-методологічних підходів дослідження рецептивних зв'язків художньої літератури з фольклором	20
1.2. «Фольклоризм літератури»: дефініція терміна та смислові характеристики поняття	67
Розділ 2. Фольклоризм літературної прози періоду романтизму в генетичному аспекті	105
2.1. Жанрові різновиди української романтичної прози крізь призму фольклорного наративу.....	106
2.2. Становлення жанрів літературної прози та їх взаємодія з усною словесністю в інтерпретації І. Денисюка.....	165
Розділ 3. Фольклорний міфологізм української романтичної прози	181
Розділ 4. Фольклоризм української літературної прози доби романтизму як художня репрезентація архетипних концептів та образів	239
4.1. Парадигма етнокультурної та фольклорно-літературної архетипності	240
4.2. Архетипно-буттєві виміри історичного роману П. Куліша «Чорна рада»: пропедевтичний аспект	268
4.3. Архетипно-буттєвий універсальний концепт «Дім — Поле — Храм» в українській літературній прозі періоду романтизму.....	285
4.3.1. Концепт «Дім — Поле — Храм» крізь призму історичного роману П. Куліша «Чорна рада»	285

4.3.2. Концепт «Дім — Поле — Храм» в оповіданнях Ганни Барвінок.....	327
4.3.3. Поза жанром, але в контексті проблеми: топоси та архетипи національного буття в «оповідних» соціально-побутових поемах Т. Шевченка «Катерина» і «Наймичка»	372
4.4. Рецепція архетипних образів в українській романтичній прозі	391
4.4.1. Архетипний образ Мудрого Старого (Старця) в українській культурній традиції.....	391
4.4.2. Еволюція екзистенційно-соціумних рис кобзаря як Мудрого Старого (за матеріалами «Чорної ради» П. Куліша та поезії «Перебендя» Т. Шевченка)	416
4.4.3. Архетип Мудрого Старця у малій романтичній прозі.....	432
4.4.4. Архетипні образи <i>хліба, дороги, воріт, сорочки</i> у літературній прозі доби романтизму	447
Розділ 5. Лінгвостилістичні аспекти фольклоризму	
української романтичної прози.....	501
5.1. Лексико-стилістичний рівень фольклоризму малої романтичної прози	502
5.2. Мовностильові джерела і фольклоризм літературної нарації в оповіданні Ганни Барвінок «Не було змалку — не буде й до'станку»	524
5.3. Мовленнєво-сміслові ресурси фольклоризму «Вечорів на хуторі біля Диканьки» М. Гоголя (за спогадами та листами).....	539
Висновки	561
Список використаних джерел та літератури	569
Іменний покажчик	601

Вступ

Нинішній період розвитку української гуманітаристики позначений появою нових методологій та помітно вищим ступенем теоретичного осмислення її актуальних проблем, вирішення яких неможливе без встановлення міжгалузевої взаємодії. Важливими тут є зв'язки авторської словесності з народною творчістю та світоглядом, які здавна цікавили дослідників, породивши в середині XIX століття поняття її народності. Митці тієї доби разом з І. Котляревським, Г. Квіtkою-Основ'яненком та іншими письменниками були предтечами цієї літератури загалом (і прози зокрема). Своїми творами та їх першим критичним аналізом вони загострили увагу на важливих проблемах такої взаємодії, які й до сьогодні залишаються не вповні вивченими та потребують узагальнення й прискіпливішого доопрацювання з огляду на поглиблення теоретичного аспекту.

Саме з цієї причини вивчення взаємозв'язків творів (творчості) окремих письменників чи національної літератури різних періодів із усною словесністю та культурою переросло в більш складну теоретичну фазу і є пріоритетним у сучасній фольклористиці та літературознавстві. Різноманітні рецепції фольклору (в широкому розумінні терміна) в авторських творах нині означають поняттям «фольклоризм літератури», теоретичний дискурс якого буде представлено в одному з підрозділів роботи.

Уперше поняття «фольклоризм», як вважають, використав Поль Сабійо в кінці XIX століття для позначення різноманітних занять фольклором (у житті, мистецтві тощо). Науковим терміном це поняття стало значно пізніше, у 60-х роках XX століття.

У тлумаченні семантики терміна «*фольклоризм літератури*» простежуємо два підходи: по-перше, рецепції на рівні лише усної словесності; по-друге, рецепції на рівні культурної традиції взагалі. Зазначені підходи цілком відбивають вузьке (тільки усна словесність) та широке (комплекс народних поглядів на світ, звичаєвість, художня творчість, етнографічні особливості тощо) розуміння поняття «фольклор».

Актуальність дослідження полягає в осмисленні категорії «фольклоризм літератури», визначенні його смислових рівнів та аналізі з погляду сучасної методології фольклоризму української прози доби романтизму, що дає змогу нового її прочитання й характеристики. Літературна творчість цього періоду у своїх глибинних зв'язках з фольклором для українців є не просто знаковою, вона концентрує в собі ментальні, психологічні й архетипні коди національного буття. Щодо цього М. Яценко писав про те, що для романтиків найвищим художнім зразком «органічної» поезії (те саме можемо стверджувати й стосовно прози), «вищим за літературу освічених класів, є фольклор, що уособлює народний дух, національні особливості як прояв багатства універсуму»¹.

Основоположні праці вчених, які понад півтора століття аналізували твори письменників, до яких звертаємося в цьому дослідженні, а також інших авторів окресленого періоду, стали доброю теоретичною базою для подальших студій, у тому числі й стосовно їх рецептивних зв'язків із народною творчістю. Враховуючи поступ сучасних методологій та інтердисциплінарних підходів до аналізу художнього твору, ці дослідження нині потребують уточнення, перегляду, поглиблення та виявлення нових форм, рівнів

¹ Яценко М. Т. Романтизм // Історія української літератури XIX століття : у 2 кн. / за ред. М. Г. Жулинського. Кн. 1. К. : Либідь, 2005. С. 236.

та векторів взаємодії двох систем словесності. Важливо, що крізь призму дослідження фольклоризму літератури можна не лише дешифрувати її «національний код», а й виявити траєкторію входження до комплексу «універсальних цінностей», що допомагає усвідомленню власної ідентичності, етнічної вартості, оскільки навіть стрімкі сучасні глобалізаційні процеси, за твердженням Я. Гарасима, «не спроможні стерти специфіку етнічно маркованої ментальності між людьми чи бодай втрутитися в перекодування національно змодельованих та глибинно архетипізованих психоестетичних процесів сприйняття дійсності»². Власне, у цьому також полягає актуальність цієї праці.

Об'єктом дослідження є українська (україномовна) романтична проза, в якій відображено досить глибоке усвідомлення та художнє віддзеркалення українських реалій, і яку можна вважати засадничою для стильових тенденцій української прози наступних періодів, бо її представники започаткували художні явища (в тому числі й у способах взаємодії літератури з фольклором), тяглість яких визначалася в наступні десятиліття становлення та розвитку національної літератури.

Зокрема, до аналізу залучено малу україномовну прозу Г. Квітки-Основ'яненка, П. Куліша, Ганни Барвінок, О. Стороженька, М. Шашкевича, частково Марка Вовчка, роман П. Куліша «Чорна рада» й окремі твори М. Гоголя з його збірок «Вечори на хуторі біля Диканьки» та «Миргород».

Відразу ж доцільно обґрунтувати такий вибір об'єкта дослідження.

Як відомо, період романтизму в українській літературній традиції представлений також російськомовною прозою Є. Гребінки, Г. Квітки-Основ'яненка, П. Куліша,

² Гарасим Я. Національна самобутність естетики українського пісенного фольклору. Львів : НВФ «Українські технології», 2010. С. 31.

П. Білецького-Носенка, М. Костомарова, Марка Вовчка та інших письменників, яка стоїть особно, має специфічні ознаки фольклоризму і заслуговує на окреме студіювання. Тому ці твори до аналізу не залучено, і вони складають у цьому плані дослідницьку перспективу.

Виняток становить проза М. Гоголя на українську тематику, що певною мірою є показовою стосовно визначеної дослідницької проблеми, особливо твори, які увійшли до його збірок «Вечори на хуторі біля Диканьки» та «Миргород», адже містять дуже помітний пласт ідентифікаційної української лексики та відображених реалій. За творчим методом гоголівська проза стоїть біля витоків українського романтизму, у ній спостерігаємо вельми оригінальний підхід до осмислення української дійсності, світогляду, традицій, що їх письменник по-особливому трансформував в естетичну площину літературної творчості. До того ж, якщо стосовно вищезгаданих письменників, які писали й російською мовою, проблема щодо ідентифікації їх українськості в літературі гостро не стояла і не стоїть, то стосовно М. Гоголя мусимо постійно її доводити.

Творчість Марка Вовчка задіяна у праці прикладово лише тими україномовними оповіданнями, які більше тягнуть до романтизму (як «Чари», «Сон»), а не до реалізму, в яких категорія соціально-несправедливого виходить на перший план. А окремі твори Ганни Барвінок, хоча хронологічно і виходять за рамки 60-х років XIX століття, проте зберігають стильові тенденції романтизму.

При цьому не маємо на меті залучити до текстологічного аналізу абсолютно усі твори названих авторів, а лише окремі (як приклад), аби показати зразок таких студій та визначити й охарактеризувати основні рівні фольклоризму в середині цього періоду розвитку української літератури й літературної прози зокрема.

Предметом наукових студій є різні форми взаємодії української літературної прози 30–60-х років XIX століття із народною творчістю, національною фольклорною традицією, що окреслено поняттям «фольклоризм літератури», їх виявлення та аналіз.

Мета пропонованого дослідження — проаналізувати художні пласти української прози доби романтизму в її поступальному розвитку (від «народного оповідання» до історичного «панорамного» роману) крізь призму виявлення її фольклоризму. Це дасть змогу глибше, більш «стереоскопічно» зрозуміти самі твори, побачити їх у контексті епохи, простежити індивідуальні джерела, способи та методи співдії письменників із народною творчістю.

Зазначеної мети можна досягнути шляхом виконання *завдань*, серед яких основними є:

- визначити основні етапи й аспекти вивчення взаємозв'язків української літератури 30–60-х років XIX століття з фольклором;
- з'ясувати вплив народного світогляду та поетики фольклору на формування естетичних поглядів українського письменства зазначеного періоду;
- дослідити способи взаємодії індивідуально-авторського та народного первня у час становлення нової української прози у першій половині XIX століття й з'ясувати чинники, що сприяли цьому процесу та засвідчили початковий етап розвитку літератури як національно-самобутнього мистецтва;
- виявити найбільш продуктивні методи, які застосовують при вивченні фольклорно-літературної взаємодії, зокрема й у цьому дослідженні;
- з'ясувати основні рівні вияву фольклоризму літературної прози доби романтизму (або вектори входження фольклорного елемента в авторський твір);

- проаналізувати науковий дискурс стосовно різних семантично-змістових підходів до дефініції та розуміння поняття «фольклоризм літератури»;
- окреслити основні віхи становлення й поступального розвитку наративного жанру в добу романтизму та з'ясувати вплив на цей процес усної словесності;
- проаналізувати дослідження розвитку літературної прози зазначеного періоду в рецепції І. Денисюка;
- розкрити зміст і функції міфологічних елементів (міфологізму) у романтичній прозі як один із рівнів та способів вияву її фольклоризму, встановивши кореляцію семантичних трансформацій міфологем у структурі художнього тексту;
- з'ясувати смислові особливості архетипного рівня фольклоризму української літературної прози доби романтизму;
- вибудувати парадигму етнокультурної та фольклорно-літературної архетипності;
- застосувавши метод архетипів, розглянути відображення універсального концепту «Дім – Поле – Храм» (за С. Кримським) у короткій романтичній прозі, романі П. Куліша «Чорна рада» та (для порівняння) соціально-побутових «оповідних» поемах Т. Шевченка «Катерина» й «Наймичка»;
- проаналізувати образ кобзаря як архетипу Мудрого Старого (Старця) в українській культурній традиції, його основні образотвілення й простежити еволюцію його екзистенційно-соціумних рис крізь призму історичного роману П. Куліша «Чорна рада» й поезії Т. Шевченка «Перебендя»;
- окреслити семантично-змістові аспекти рецепції найуживаніших фольклорних архетипних образів у прозі періоду романтизму (*хліб, дорога, ворота, сорочка*);

- визначити головні характеристики лінгвостилістичного (лексично-стилізаційного) рівня фольклоризму української романтичної прози;
- ґрунтовно проаналізувати лінгвостилістичні ознаки фольклоризму художнього тексту на прикладі оповідання Ганни Барвінок «Не було зранку, не буде й до'станку»;
- визначити й проаналізувати мовностилістичні джерела фольклоризму повістей М. Гоголя на українську тематику.

Художнє переосмислення народної творчості, трансформація фольклорних мотивів, образів, поетики мають в добу романтизму переважно усвідомлений характер, як правило, впливають на ідейну та проблемно-змістову площину твору і виконують роль системотвірного чинника. Література при цьому акумулює й виступає транслятором споконвічного досвіду народу, сконцентрованого у слові, та сприяє збереженню етнічно визначених (маркованих) традиційних моделей світосприйняття.

Складність цього періоду полягає в нерівномірності та неоднозначності літературного життя і літературних процесів, для яких прикметним є синкретизм напрямів, стилів, течій, груп, шкіл, тенденцій, пошуки нового слова, творча зорієнтованість на народний зразок, що призвело до розширення художніх горизонтів творчості письменників. Організуючою «константою українського романтизму, яка забезпечувала синтез і кореляцію усіх його складників і течій та визначала головний ідейно-естетичний зміст, — на думку М. Яценка, — стала ідея народу, вивчення його минулого, розуміння його теперішнього і майбутнього»³. Романтизм як художній напрям не був однорідним, у тому числі й у

³ Яценко М. Т. Романтизм... С. 242.

рецептивних зв'язках із фольклором. Така «неоднорідність» стилю, значною мірою сконцентрована в прозових текстах, стала основою художності тогочасної літератури. Це був час, коли українські письменники почали писати не тільки «про народ», але і «для народу», що й зумовило широке звернення до естетики фольклору, призвело до розуміння його мистецької вартості. У цей період «провідними стають проблеми трагічної долі людини, культ душевного страждання, різке протистояння мрії, ідеалу та дійсності»⁴, що суперечить ідеям класицизму.

Слушною тут є й думка П. Приходька, який зазначає: «Ставлячи в центрі уваги людину з багатим внутрішнім світом та її поривання до кращого, романтики, розвинувши далі основні настанови сентименталізму, підняли над пізнім класицизмом, що розглядав людину як певну абстрактність, і над реалізмом епохи Просвітництва, який також ігнорував усю складність людської особи»⁵.

У значеннєвому полі цієї проблеми можемо стверджувати, що романтизм тяжіє «до суб'єктивно-експресивної естетики, акцент переноситься на самовираження митця, і твір розглядається як породження творчого духу, якому за допомогою «філософії тотожності» надається онтологічний зміст: «я» тотожне «не-я», природа ідентична духові»⁶.

Першим таким етапом наукового осмислення використання фольклору в літературі стали дослідження, що з'явилися фактично відразу після опублікування самих творів. Із виходом у першій половині – середині XIX

століття фольклорних та фольклорно-етнографічних збірників М. Цертелева («Опыт собрания старинных малороссийских песен», 1819)⁷, М. Максимовича («Малороссийские песни», 1827, 1834, 1849)⁸, А. Метлинського («Южный русский сборник» 1848 та «Народные южнорусские песни» 1854)⁹, І. Срезневського (збірник «Запорожская старина», 1833–1838)¹⁰, П. Лукашевича («Малороссийские и Червонорусские народные думы и песни» 1836)¹¹, О. Бодяньського («Наські українські казки, запорозьця Іська Матиринки», 1835)¹²; вчений працював і над великим народнописним збірником, якого видати не встиг), М. Костомарова («Малорусские народные предания» — «Киевская Старина», 1878)¹³; відомо, що записував також народні пісні), П. Куліша («Записки о Южной Руси», 1856–1857)¹⁴ та інших

⁴ Там само. С. 237.

⁵ Приходько П. Г. Шевченко і український романтизм 30–50 рр. XIX ст. К. : Вид-во АН УРСР, 1963. С. 7.

⁶ Наливайко Д. Романтизм // Українська література в портретах і довідках. Давня література — література XIX століття : довідник. К. : Либідь, 2000. С. 273.

⁷ Цертелев Н. А. Опыт собрания старинных малороссийских песен». СПб. : В Типографии Карла Крайя, 1819. 64 с.

⁸ Максимович М. Малороссийские песни, изданные М. Максимовичем. М. : В Типографии Августа Семена, 1827. 127 с.; Максимович М. Украинские народные песни, изданные Михаилом Максимовичем. Часть первая. К. : В Университетской Типографии, 1834. 180 с.; Максимович М. Сборник украинских песен, издаваемый Михаилом Максимовичем. Часть первая. К. : В Типографии Теофила Гликсберга, 1849. 116 с.

⁹ Метлинский А. Л. Народные южно-русские песни. Издание Амвросия Метлинского. К. : В Университетской типографии, 1854. 472 с.

¹⁰ Срезневский И. Запорожская Старина. Харьков, 1833. Ч. I. 132 с. ; Ч. II. 140 с.

¹¹ Лукашевич П. Малороссийские и Червонорусские народные думы и песни. СПб. : В Типографии Эдуарда Праца, 1836. 170 с.

¹² Бодяньский О. Наські українські казки, запорозьця Іська Матиринки. М., 1835. 47 с.

¹³ Костомаров Н. Малорусские народные предания // Оттиск из журнала «Киевская Старина». 1878. Т. XIX, май. 134 с.

¹⁴ Куліш П. Повне зібрання творів. Наукові праці; Публіцистика. Т. III : Записки о Южной Руси : у 2 кн. / упоряд., підгот. тексту, коментарі Василь Івашків. К. : Критика, 2015. Кн. 1. 416 с. ; Кн. 2. 384 с.

починається й теоретичне осмислення як цих збірників, так і опублікованих у них фольклорних творів, а відтак — і літературних, які мають за взірць та тісно взаємодіють з усною словесністю (дослідження цього аспекту залишається актуальним і до сьогодні). Це зумовлено насамперед тим, що в той час саме письменники стояли біля витоків української фольклористики, етнографії та літературознавства як наукових гуманітарних галузей, вивчали, а також використовували у власних творах фольклор, народні культурні традиції загалом, а тому, як наслідок, неодноразово наголошували на такій якості літературних творів, як народність.

Більш аналітичним поглядом на співдію фольклору й літератури, що також якісно змінилася, починаючи з 70-х років XIX століття, вигідно вирізняються праці О. Потебні, М. Сумцова, М. Драгоманова, М. Павлика, І. Франка, М. Дашкевича, М. Грушевського, Б. Грінченка, Ф. Колесси, В. Гнатюка та інших, котрі розвинули та продовжили дослідження попередників, даючи певні методологічні рекомендації стосовно розуміння складності та неоднозначності трансформаційних процесів, заклали підвалини наукового аналізу фольклорно-літературних взаємозв'язків.

XX століття відзначається нерівномірним поступом у розвитку народознавчої (як і літературознавчої) науки. Як вагомій й без ідеологічної заангажованості варто виокремити праці С. Єфремова, М. Зерова, П. Филиповича, В. Петрова й небагатьох інших. Починаючи з 60-х років відзначається також упевнене поступування і в дослідженні фольклорно-літературних зв'язків, яке набирає інтенсивніших форм у кінці 80-х, а надто у 90-х роках, коли Україна стала незалежною. Як згадувалося вище, до наукового обігу увійшло поняття «фольклоризм літератури», що значно розширило теоретичні обрії таких студій порівняно з поняттям «народність».

Назагал, у XX столітті надзвичайно цінними є праці В. Перетца, А. Лободи, К. Грушевської, П. Филиповича, М. Зерова, В. Петрова, А. Шамрая, М. Рильського, С. Єфремова, О. Дея, Г. Нудьги, Т. Комаринця, В. Щурата, М. Пазяка, Н. Калениченко, М. Яценка, В. Шубравського, О. Гончара, С. Мишанича, М. Грицяя, І. Денисюка; В. Гусева, Ю. Соколова, М. Азадовського, М. Андреева, У. Далгат, Д. Медріша, О. Фрейденберг, П. Богатирьова, Л. Ємельянова, В. Проппа, П. Путілова, С. Лазутіна, В. Сідельникова, А. Бушміної, С. Азбелева, Л. Дмитрієва, В. Жирмунського, В. Митрофанової, Н. Савушкіної та інших.

Окремо варто відзначити імена вчених, чиї праці з окресленої проблеми стали етапними на межі XX–XXI століть і котрі в перші роки незалежності української держави порушували найнагальніші проблеми у розвитку фольклористики загалом і фольклорно-літературних зв'язків зокрема, залучивши до наукового аналізу нові методи та підходи до їх вивчення. Це дослідження В. Бойка, Л. Дунаєвської, О. Павлова, Р. Кирчіва, С. Мишанича, Є. Нахліка, В. Погребенника, С. Росовецького, П. Будівського, В. Качкана, Б. Хоменка, М. Дмитренка, Т. Шевчук, М. Яценка, Н. Шумади, О. Зілинського та інших.

Нині з'являються нові розвідки і фундаментальні дослідження усної словесності та її рецептивної «співдії» з авторською творчістю. Особливим, новаторським підходом тут позначені праці В. Давидюка, Я. Гарасима, О. Івановської, Л. Копаниці, М. Дмитренка, О. Гінди, О. Кузьменко, О. Бріциної, Ю. Шутенко, О. Наумовської, Л. Підгорної, Н. Салтовської, Л. Сорочук, Г. Усатенко, Г. Скрипник, Л. Іваннікової, В. Сокола, О. Шалак; О. Вертія, П. Іванишина, О. Астаф'єва, В. Івашківа, В. Погребенника, Ю. Коваліва, Я. Поліщука, П. Будівського, О. Сліпушко, Г. Штоня, І. Зварича, Н. Шумило, В. Азьомова, Р. Марківа, О. Борзенка,

О. Кирилюк. Звичайно, цей перелік неповний. Якщо говорити про інтердисциплінарність у дослідженні різних рівнів вияву фольклоризму літератури, то щоразу зазначений список учених та їх праць можна доповнювати, що, зважаючи на багатоплановість цієї роботи, зроблено у першому і, принагідно, наступних її розділах.

- Знаком (➤) та шрифтом **Calibri** у тексті позначено додаткові відомості (т. зв. «бічні лінії» дослідження), які вказують на джерела та додаткову семантику терміна, поняття чи явища і сприяють глибшому розумінню предмета дослідження.

Розділ 1.

ІСТОРИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ Й ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ФОЛЬКЛОРИЗМУ ЛІТЕРАТУРИ ДОБИ РОМАНТИЗМУ

Наукове видання

ЯНКОВСЬКА Жанна Олександрівна

**ФОЛЬКЛОРИЗМ УКРАЇНСЬКОЇ
РОМАНТИЧНОЇ ПРОЗИ**

МОНОГРАФІЯ

На обкладинці книги використано
фото витинанки Галини Дудар

Відповідальний редактор Я. І. Гарасим
Редактор У. Крук
Верстка Г. Хомуляк

Здано до друку 1.12 2016, підписано до друку 5.12.2016 р.
Формат 60х90/16. Тираж 300. Гарнітура Minion Pro.
Ум. друк. арк. 38,1 +0,4.

Друк ТзОВ НВФ «Українські технології»
Львів, Зелена, 251
Тел./факс (032) 244-20-08

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 4732 від 12.06 2014 р.